

Uzasadnienie uchwały z 20 grudnia 2016 roku
Komisji habilitacyjnej powołanej przez Centralną Komisję do spraw Stopni i Tytułów
w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Cezarego Trościa
w dziedzinie nauk społecznych w zakresie dyscypliny nauki o polityce

Komisja habilitacyjna stwierdza, że osiągnięcia naukowo-badawcze Habilitanta, zaprezentowane w dokumentacji złożonej 11 maja 2016 roku wraz z wnioskiem o wszczęcie procedur habilitacyjnych do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów **stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o polityce.**

Podjmując decyzję wzięto pod uwagę:

1. osiągnięcia naukowe, o których mowa w art. 16 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy,
2. aktywność naukową, wskazaną w artykule 16 ust. 1 ustawy,
3. osiągnięcia w zakresie dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i organizacyjnego wskazane w paragrafie 5 rozporządzenia z 1 września 2011 roku,
4. dokonania w ramach współpracy międzynarodowej Habilitanta, o których mowa w paragrafie 5 rozporządzenia z 1 września 2011 roku.

Habilitant jest autorem łącznie 2 monografii i współautorem 1 monografii w języku angielskim. Ponadto jest redaktorem 2 tomów monograficznych, współredaktorem łącznie 3 prac zbiorowych, w tym 2 w języku niemieckim, współredaktorem 1 podręcznika w języku angielskim oraz autorem 25 rozdziałów w pracach zbiorowych (w tym 5 w języku niemieckim i 1 w języku angielskim) i 7 artykułów w czasopiśmie naukowych z czego 1 w języku niemieckim.

Osiągnięcie naukowo-badawcze Habilitanta w ramach zaprezentowanego monotematycznego cyklu publikacji zatytułowanego *Procesy społeczno-polityczne zachodzące na Górnym Śląsku po roku 1989 – między ograniczeniami determinowanymi przeszłością a wyzwaniem warunkowanymi współczesnością* składa się z: monografii pt. *Górny Śląsk między regionalizmem autonomią a separatyzmem* (WNPiD UAM, Poznań 2016) oraz cyklu 12 monotematycznych artykułów naukowych i rozdziałów w książkach poświęconych zjawiskom społecznym, politycznym i kulturowym zachodzącym na Górnym Śląsku po roku 1989, które dotyczą szeroko rozumianej tożsamości regionalnej.

W badaniach, których rezultaty ukazano w publikacjach wskazanych przez Habilitanta do oceny, koncentruje się on na poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie: jak wydarzenia

historyczne (m.in. podział Górnego Śląska w 1922 roku) determinowały przebieg dyskusji na temat tożsamości górnośląskiej toczącej się w tym regionie i poza nim współcześnie?

Recenzenci i członkowie Komisji podkreślili, że Habilitant umiejętnie porusza się po złożonej problematyce procesów społeczno-politycznych Górnego Śląska, a jego dorobek uznano za bogaty i wielowątkowy. Można w nim znaleźć odniesienie do analizy historycznej i społecznej. Zwrócili także uwagę na aktualność podjętej tematyki badawczej.

Osiągnięcie naukowe, poza monotematycznym cyklem, składa się z 28 publikacji naukowych opublikowanych w latach 1998-2015. Na podkreślenie zasługuje to, że często były one rezultatem badań empirycznych prowadzonych przez Habilitanta. Publikowane były one w czasopiśmie i wydawnictwach naukowych reprezentujących różne ośrodki akademickie (w tym polskie, niemieckie, hiszpańskie).

W całym dorobku naukowym dra C. Trościaka widać ewolucję jego zainteresowań badawczych. Wyraźne daje się zauważyć zawężanie problematyki badawczej. Poza wskazanym osiągnięciem naukowo-badawczym obszary zainteresowań można podzielić na trzy kategorie:

1. problematykę stosunku społeczeństwa polskiego do członkostwa Polski w strukturach Unii Europejskiej,
2. studia nad społeczno-politycznymi konsekwencjami przemian zachodzących na Ziemiach Zachodnich i Północnych po roku 1989,
3. procesy społeczno-polityczne zachodzące na Górnym Śląsku.

Podsumowując należy stwierdzić, że dorobek naukowy Habilitanta można uznać za istotne osiągnięcie badawcze i wnoszące nową jakość do rozwoju nauk o polityce. W swych tekstach dr Cezary Trościak dowiódł, iż posiada umiejętności formułowania problemów badawczych oraz ich rozwiązywania w sensie merytorycznym i metodologicznym.

Przedłożone prace – zarówno monografia, jak i artykuły - w zgodnej ocenie recenzentów i członków komisji habilitacyjnej stanowią oryginalne opracowanie naukowe oparte na bogatej podstawie źródłowej i dobrze dobranej literaturze przedmiotu. Autorowi udało się trafnie dobrać i adekwatnie uporządkować obszerny materiał źródłowy. Przedstawione do oceny prace napisane są poprawnie tak pod względem metodologicznym, jak i merytorycznym w zakresie nauk politycznych. Istotną cechą jest także sprawność warsztatowa Habilitanta, znajomość źródeł i literatury dotyczącej przedmiotów badań.

Na szczególne podkreślenie zasługuje aktywność naukowa i współpraca międzynarodowa Habilitanta, która znajduje potwierdzenie w jego udziale w wielu

krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, projektach edukacyjnych i badawczych. Habilitant uczestniczył bowiem jako referent w 49 konferencjach, seminariach, debatach krajowych i międzynarodowych związanych bezpośrednio z problematyką przedstawioną do oceny w postępowaniu habilitacyjnym.

W latach 2000 – 2008 był sekretarzem 9 międzynarodowych konferencji naukowych, które odbywały się w Collegium Polonicum w Słubicach. Z kolei w latach 2015-2016 współorganizował konferencje naukowe poświęcone problematyce mniejszości narodowych i etnicznych oraz imigrantów na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

Habilitant posiada ponadto znaczące doświadczenie w zakresie szeroko rozumianej współpracy międzynarodowej z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi, co oznacza spełnienie wymogów wskazanych w paragrafie 5 pkt. 2 rozporządzenia z 11 września 2011 roku. Dr Cezary Trosiak organizował, uczestniczył i wygłaszał referaty na wielu międzynarodowych konferencjach naukowych. W trakcie kierowania studiami podyplomowymi *Europäisches Verwaltung Management* brał udział w 25 wizytach studyjnych (między innymi w Berlinie, Sztokholmie, Barcelonie, Saarbrücken, Brühl, Växjö, Villach, Gent).

Habilitant uczestniczył w 13 projektach badawczych z czego w 8 krajowych i 5 międzynarodowych (Fachhochschule für Verwaltung und Rechtspflege, Europa Universität Frankfurt Oder), których był kierownikiem bądź współkoordynatorem. Od dziesięciu lat jest koordynatorem w programie Erasmus+ (do 2014 roku Erasmus IP), który Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM realizuje wspólnie z czterema innymi uczelniami z Niemiec, Austrii, Szwecji i Belgii.

Habilitant był autorem lub współautorem dwóch projektów badawczych (*Stosunek środowiska radców prawnych do połączenia zawodów prawniczych w Polsce* - koncepcja i realizacja badań wspólnie z dr K. Borowczykiem – 2009 r., *Współczesny polski patriotyzm: między wspólnotą narodową a wspólnotą regionalną* – 2014 r.), których rezultaty zostały zaprezentowane czasopismach naukowych i monograficznych pracach zbiorowych.

Habilitant odbył również szereg zagranicznych wyjazdów studyjnych między innymi do Hiszpanii, Niemiec, Belgii, Szwecji, Szwajcarii i Francji.

Osiągnięcia w zakresie dorobku dydaktycznego obejmują prowadzenie zajęć na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, w Wyższej Szkole Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa oraz Wyższej Szkole Psychologii Społecznej. W uczelniach tych dr C. Trosiak prowadził zajęcia z następujących przedmiotów:

- socjologia ogólna,
- metodologia badań politologicznych,
- zarządzanie projektem,
- fundusze strukturalne Unii Europejskiej,
- stosunki polsko-niemieckie po II wojnie światowej,
- państwa Europy Środkowo-Wschodniej w procesie transformacji społeczno-ustrojowej.

Dr C. Trosiak prowadził seminaria dyplomowe na III roku studiów pierwszego stopnia. Wypromował ponad 160 licencjatów. Był również recenzentem 42 prac licencjackich. Habilitant uczestniczył także w komisjach rekrutacyjnych na studia dzienne i zaoczne.

Dr C. Trosiak był pełnomocnikiem Dyrektora Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa (od 2008 roku Dziekana Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa) ds. kierunku Politologia w Kolegium UAM w Kościanie (1998-2000 i 2008-2013), a w latach 2000-2008 tę samą funkcję pełnił w Collegium Polonicum w Słubicach. W trakcie pobytu, w powyższej jednostce, był opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Politologów. Habilitant był ponadto kierownikiem studiów podyplomowych *Europäisches Verwaltung Management* w Collegium Polonicum realizowanych wspólnie przez Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa i Fachhochschule für Verwaltung und Rechtspflege z Berlina (w latach 2002-2006).

W dokumentacji udostępnionej komisji habilitacyjnej dr C. Trosiak wskazał, iż jest członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, Ośrodka Badań i Edukacji Europejskiej. Dr Cezary Trosiak od dwudziestu lat kieruje pracami Stowarzyszenia Oświatowego im. Dezyderego Chłapowskiego, które obok wypłacania stypendiów oświatowych prowadzi działalność oświatowo-edukacyjną na terenie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych powiatu kościańskiego. Za działalność na tym polu dr Cezary Trosiak, na wniosek Fundacji im. Stefana Batorego, w 2008 roku został uhonorowany przez Ministra Edukacji Narodowej brązowym Medalem za Zasługi dla Oświaty.

W odniesieniu do wymogów określonych w paragrafie 5 pkt. 3 rozporządzenia z 1 września 2011 roku Habilitant w załączonej dokumentacji poinformował o otrzymaniu następujących nagród:

- Nagroda Zespołowa I stopnia Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza za działalność organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej wydziału w roku 2009;
- Nagroda Dziekana Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza za działalność organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej

wydziału w 2013 roku.

Dorobek naukowy wyrażony w publikacjach jest tylko jednym z elementów podlegających ocenie. Zgodnie z ustawą z 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki z późniejszymi zmianami i w brzmieniu określonym ustawą z 18 marca 2011 roku oraz w myśl rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 1 września 2011 roku w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego pod uwagę należy wziąć także inne kryteria podlegające ocenie. W zgodnej ocenie członków komisji, w odniesieniu do znaczącej części tych obszarów Habilitant spełnia stawiane rozporządzeniem wymogi.

Dokonując analizy wskazanych powyżej elementów, składających się na dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny, popularyzatorski i organizacyjny oraz na dokonania w zakresie współpracy międzynarodowej należy uznać, że stanowi on podstawę do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.